

tror ikke, jeg tager feil, naar jeg siger, at det i alt Fald ogsaa blev saaledes udsjort i Maret 1870, da vi rustede os og lod en Del af Flaaden lægge ud paa Rheden for at forsvare vor Neutralitet; da var det den høifstkommanderende Søofficer, til hvem Kommandoen over Søforterne blev overdragen. Jeg anser det derfor ikke for at være et saa overordentligt stort og vigtigt Spørgsmaal, om man tager Mandskab og Officerer fra Landartilleriet og sender dem ud paa Søforterne, eller man uddanner Søværnets Personale til at overtage denne Tjeneste. Det vil jo dog absolut kunne ske om ikke strax saa senere, at man ogsaa under Marinen vil kunne finde de Kræfter, der ere nødvendige for paa en behørig Maade at betjene Forterne.

Swab Indkaldelse af Vægdsrullemandskabet angaar, kan jeg ganske slutte mig til, hvad derom blev udtalt af den ærede 7de Landssthingsmand for 1ste Kreds (Carstensen). Det staar for mig, som om man vil kunne spare Gjenindkaldelsen af Mandskabet, naar vi gjorde vor aarlige Øvelsesudrustning større, og naar vi fik en Sikkerhed for, at disse Øvelsesudrustninger virkelig vilde komme til disse Øvelsesudrustninger, hvad der vil være det Retteste, om man ikke for en Gjenindkaldelse af Mandskabet burde foretrække en stærk Øvelse af det engang indkaldte Mandskab paa en Ekspedition, som bestod af forskjellige Sorter Skibe, og som kunde seile i længere Tid. Det vil ganske vist blive dyrere at følge den sidste Vej, men jeg kan ikke tro, at det af Hensyn til Mandskabets Brugbarhed ikke skulde lade sig gjøre at følge denne Vej. — Jeg fastholder imidlertid i Overensstemmelse med det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (Carstensen), at det ingenlunde er nok, at der bliver henført til, at en saadan Øvelsesudrustning rimeligvis nok vil blive bevilget paa Finansloven, nei, jeg er ganske enig i, at dersom man skal staa sig til No, skal man have en Lov, der ligefrem bestemmer dette. — Med Hensyn til Undervisningsanstalterne kan jeg ganske slutte mig til, hvad det meget ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn har udtalt. Hans Dom er jo ikke blot saa kompetent som Nogens i dette Spørgsmaal, men den blev ogsaa fremsat paa en saadan Maade, at det forekom mig, at Motiverne for denne Dom maatte være overbevisende for Alle. Det er et Punkt, jeg ganske vist maa fastholde som en Betingelse for, at jeg kunde komme til at stemme for denne Ordning, at der ikke roffes ved Undervisningsanstalterne, i alt Fald ikke i den Retning, hvori Bevægelsen nu synes at gaa andetsteds. Alene den Omstændighed, at efter den Ordning, der andetsteds er foreslaet, ville de unge Mennesker først i en ældre Alder komme ind under den militære Disciplin, er allerede for mig aldeles afgjørende for, at denne Ordning ikke lader sig udføre. Jeg anser det for at være i allerhøjeste Grad af Betydning, at man, for at lære den unge

Mand Lydighed, Respekt og militær Mand, som er Betingelsen for, at han kan faae Andre til at lyde, kan begynde derpaa i en meget tidlig Alder; i en Alder af 17 eller 18 Aar er der allerede lagt saa mange Spirer til Frihedsideer, som ikke harmonere med den militære Disciplin, at jeg vilde anse det for at være foregjæves, om man fra den Alder vilde søge at indprente den unge Mand den Lydighed og Disciplin, som er nødvendig i alle Forhold, men dog særlig i de militære. Det er forresten besynderligt, hvorledes man netop paa dette Punkt, med Hensyn til den militære Ordning i vort Land, søger at komme bort fra at indskræppe Lydighedens og Disciplinens Mand, medens man overalt i de frie, politiske Foreninger, i de sociale Associationer arbejder af alle Kræfter paa den mest, jeg havde nær sagt, tyranniske Disciplin for at faae dem Alle ret under Tugt og for ret at tilintetgjøre den Enkeltes Selvstændighed; men naar der tales om den militære Ordning, saa synes det, som om disse Egenheder ikke behøves; der vil man have saa megen Løshed og saa megen Mangel paa Disciplin og Lydighed, som det vel er muligt; men saa bliver det ikke Militær; saa bliver det en sammenløben Masse, der ikke er brugelig til noget Andet end til det, hvortil der er henført et andet Sted. — Det er jo disse Punkter, jeg har nævnt, som særlig have været Gjenstand for Meningsulighed mellem den høitærede Regjering og det andet Thing, og som vel ogsaa ville være Gjenstand for Meningsulighed mellem dette og det andet Thing; men naar man, hvad jeg dog haaber, vil give efter paa et andet Sted med Hensyn til denne Omordning af Undervisningsanstalterne, saa har jeg det Haab — det er maaste et sangvinst Haab — at man mulig kunde komme til en Forstaaelse angaaende de andre Punkter, og jeg vilde ret ønske, at vi Alle maatte gaa til denne Sags Behandling med en virkelig Iver for at strække vor Overbevisning saa langt, som det paa nogen Maade er gjørligt, for at faae et Resultat ud af denne Sag.

Fallesen: Ja, et Resultat have vi jo altid, idet de Institutioner, som der er Tale om at ændre, blive bestaaende med den Ordning, de have, og derfor er det et stort Spørgsmaal, om man egentlig skal strække sig overordentlig langt for at faae noget mangelfuldt Nyt (Hør!). Det, at være lidt konservativ, er meget heldigt paa dette Omraade; det have vi en rig Erfaring for. — Det ærede Medlem mente, at det var urigtigt, at der førtes, hvad han kaldte et nyt Stridspunkt ind, nemlig Spørgsmaalet om Minernes Overgang til Marinen. Jeg skal bemærke, at det er ikke noget nyt Stridspunkt. Det har i det andet Thing været berørt meget omstændelig, og den ærede Minister har ogsaa erklæret, at han var meget betænkelig ved den foreslaede Ændring. Jeg finder det tværtimod fuldkommen rigtigt, netop som For-